

Saksframlegg

Saksgang:

Styre	Møtedato
Styret Helse Sør-Øst RHF	2. februar 2017

SAK NR 008-2017

REGIONALE FØRINGER FOR HELSEFORETAKENES ARBEID MED UTVIKLINGSPLANER

Forslag til vedtak:

Styret slutter seg til de føringene for helseforetakenes arbeid med utviklingsplaner som er angitt i dokumentet "Strategier, planer og regionale føringar".

Hamar, 30. januar 2017

Cathrine M. Lofthus
administrerende direktør

1. Hva saken gjelder

I foretaksmøte i Helse Sør-Øst RHF den 04.05.16 ble oppfølging av Nasjonal helse- og sykehusplan behandlet, og det ble lagt til grunn at alle helseforetak utarbeider utviklingsplaner. Oppdraget ble utdypet i foretaksmøtet 10.01.2017 der det ble fremhevet at utviklingsplanene må ses samlet slik at de sikrer det samlede tjenestetilbudet i regionen. Videre ble det pekt på at utviklingsplanene også må ses i nasjonal sammenheng, og at det er viktig at alle regioner benytter felles metodikk for framskrivinger av kapasitetsbehov. De regionale helseforetakene skal “utarbeide utviklingsplaner innen 31. desember 2018, slik at det foreligger samlede regionale planer som grunnlag for neste nasjonale helse- og sykehusplan”.

Det er utarbeidet en “Veileder for arbeidet med utviklingsplaner”, som ble vedtatt i styret i Helse Sør-Øst RHF 16. juni 2016, sak 056-2016. Denne skal legges til grunn for arbeidet med utviklingsplanene.

Høsten 2016 har Helse Sør-Øst RHF arbeidet særskilt med faglige føringer innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling, psykisk helsevern, rehabilitering og habilitering. I tillegg er hjerneslagsbehandling, kreftkirurgi og prehospitale tjenester viet oppmerksomhet. Det er også laget en sammenstilling av gjeldende strategier og planer som skal legges til grunn for helseforetakenes arbeid med utviklingsplaner.

2. Regionale føringer

Prosess

Arbeidet med regionale, faglige føringer for helseforetakenes arbeid med utviklingsplaner har vært organisert som prosjekt med eget prosjektmandat. Det ble nedsatt en styringsgruppe bestående av administrerende direktør i Helse Sør-Øst RHF (leder), fagdirektør i Helse Sør-Øst RHF, administrerende direktører ved regionens helseforetak, tre konserntillitsvalgte, leder og nestleder i regionalt brukerutvalg og representant fra KS og Oslo kommune. Arbeidet har foregått fra august 2016 til januar 2017.

For fagområdene psykisk helsevern, tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) og rehabilitering ble det benyttet eksterne prosjektledere fra helseforetakene. Prosjektlederne har med utgangspunkt i gjeldende strategier og planer, hatt møter med alle helseforetakene og representanter for kommuner og private som helseforetakene samarbeider med, samt med de regionale fagrådene innen sitt område.

Hensikten med arbeidet har vært å beskrive dagens status og identifisere områder for forbedring. Samtidig har det også vært fokus på områder der helseforetaket har funnet løsninger som er verdt å bringe videre innen regionen. Arbeidsformen har vært oppfattet som verdifull både i regionalt og lokalt perspektiv og er dokumentert gjennom egne prosjektrapporter.

For habilitering har en arbeidsgruppe med representanter fra habiliteringstjenesten for barn og unge (HABU), habiliteringstjenesten for voksne (HAVO), brukerrepresentant og Helse Sør-Øst RHF har utarbeidet en prosjektrapport som er behandlet i fagrådet for habilitering.

Når det gjelder hjerneslag og prehospitale tjenester har man bygget videre på regionale prosesser som er gjennomført/pågår, og for kreftkirurgi er det vist til regionalt fagråd for kreft sin evaluering av kreftkirurgien i regionen i 2015.

Faglige føringer innen psykisk helse, TSB, rehabilitering og habilitering

Disse fagområdene ble valgt ut fordi de har store grenseflater mot kommunene (og private), og fordi det ligger til rette for å videreutvikle samarbeid, oppgavedeling og toveis kompetanseoverføring mellom aktørene.

Innen psykisk helsevern prioriteres følgende:

- brukermedvirkning, samvalg og bruk av erfaringskompetanse
- innføring av standardiserte pasientforløp (pakkeforløp)
- struktur for forbedringsmetodikk etableres og behandlingseffekt måles

Innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling prioriteres følgende:

- utvikling av basistjenester i TSB som sikrer helhetlig pasientbehandling og overganger, samt struktur/organisering som understøtter fagfeltets utvikling og tilgjengelighet
- videreutvikling av etablerte samarbeidsstrukturer med kommunal virksomhet og annen spesialisthelsetjeneste og utvikling av nye

Innen rehabilitering prioriteres følgende:

- beskrive tilbudet for døgnbasert rehabilitering i tidlig fase etter akutt sykdom/skade og for ambulant virksomhet, inkludert organisering, prioritering og nødvendige endringer i tidsperioden
- én-dør-inn - hvor og hvordan et rehabiliteringsfaglig tyngdepunkt er synlig organisert, hvilken virksomhet og kompetanse som inngår, samt tilhørende roller og oppgaver
- formalisering av struktur for samhandling innen rehabilitering i samarbeid med kommunene, samt forankre arbeidet i de lovpålagte samarbeidsavtalene

Innen habilitering prioriteres følgende:

- etablering av samarbeidsavtaler og samarbeidsforum mellom spesialisthelsetjenesten for barn og unge i helseforetakene og barne- og ungdomstjenestene i kommunene
- innføring av ny regional behandlingslinje for barn og unge med ervervet hjerneskode
- samling av tjenestetilbud i spesialisthelsetjenesten for barn og unge med autisme-spekterforstyrrelser (ASF) i en enhet i hvert sykehusområde
- innføre pasientforløp for utredning og behandling av atferdsvansker ved utviklingshemming hos voksne

Andre faglige føringer

Et midlertidig fagråd for hjerneslag leverte sin rapport "Akutt og subakutt behandling av hjerneslag i Helse Sør-Øst, 2016. Sykehus i nettverk" våren 2016. Anbefalingene fra denne rapporten er lagt inn som føring for helseforetakenes videre arbeid med utviklingsplaner.

Gjeldende funksjonsfordeling av kreftkirurgien ble vedtatt av styret i Helse Sør-Øst RHF 16. desember 2010, sak 085-2010. Regionalt fagråd for kreft har hatt som fast oppdrag å evaluere kreftkirurgien årlig og i evalueringen undersøke om vedtatt funksjonsfordeling overholdes, samt gi rapport med anbefalinger til Helse Sør-Øst RHF. Evalueringen for 2015 ble oversendt Helse Sør-Øst RHF den 5 oktober 2016. Arbeidet med organisering av kreftkirurgien og funksjonsfordeling skal inngå som en del av helseforetakenes arbeid med utviklingsplaner og svares ut gjennom disse.

Både Nasjonal helse- og sykehusplan og NOU 2015: 17 “Først og fremst — Et helhetlig system for håndtering av akutte sykdommer og skader utenfor sykehus” peker på behovet for bedre koordinering mellom de ulike aktørene i akuttkjeden utenfor sykehus. Derfor er prehospitale tjenester og samarbeidsavtalene med kommunene trukket frem blant de faglige føringene.

3. Administrerende direktørs anbefaling

“Veileder for arbeidet med utviklingsplaner” definerer sammen med de føringene som er angitt i vedlagte dokument “Strategier, planer og regionale føringer”, rammen for helseforetakenes arbeid med utviklingsplaner. Helse Sør-Øst RHF vil i samsvar med veilederen gjennomføre dialogmøter med de respektive helseforetak ved oppstart av arbeidet, underveis og før helseforetakene styrebehandler utviklingsplanen.

Helse Sør-Øst RHF vil parallelt starte arbeidet med en regional utviklingsplan, og vil ta hensyn til helseforetakenes utviklingsplaner underveis, med endelig ferdigstilling av regional utviklingsplan per 31.12.2018. I forbindelse med dette vil en ta stilling til revisjon av gjeldende strategi “Plan for strategisk utvikling 2013-2020”.

Det gjenstår fortsatt et arbeid med standardisering av prosessen for framskrivninger og beregning av kapasitet. Helse Sør-Øst RHF har i foretaksmøteprotokollen av 10.01.2017 fått i oppdrag å redegjøre for Helse- og omsorgsdepartementet hvordan regionene vil samordne sitt arbeid både når det gjelder sentrale variabler for framskrivninger av kapasitetsbehov (som demografi og sykdomsutvikling, oppgavedeling mellom spesialist- og primærhelsetjeneste, endrede driftsmodeller knyttet til nye behandlingsformer, medisinsk teknisk utvikling, nye teknologiske løsninger med mere) og hvordan man sikrer utvikling og bruk av felles metodikk for framskriving. Et første skritt er å gjennomføre felles regional kapasitetsframskriving første kvartal 2017, som grunnlag for helseforetakenes utviklingsplaner. Kapasitetsframskrivingene vil gjøres både på regionalt nivå og for det enkelte helseforetak. Arbeidet vil ledes av Helse Sør-Øst RHF og helseforetakene vil involveres i arbeidet.

Utviklingsplanene lages på helseforetaksnivå. Det er likevel nødvendig at en har perspektiv utover eget helseforetak for å identifisere og utnytte muligheter for samarbeid og oppgavedeling med andre helseforetak. Det vil særlig gjelde der det er flere helseforetak innenfor et sykehusområde. I Oslo må Oslo universitetssykehus HF og Akershus universitetssykehus HF samordne sine utviklingsplaner, og samarbeide med Diakonhjemmet Sykehus og Lovisenberg Diakonale Sykehus om det samlede spesialisthelsetjenestetilbudet.

Det legges videre til grunn at Sykehuset Telemark HF og Sykehuset i Vestfold HF utarbeider egne utviklingsplaner for det respektive helseforetak. Det settes dog som en forutsetning at helseforetakene inngår et forpliktende samarbeid og utvikler felles planer for fagområder hvor det er utfordringer med rekruttering og/eller hvor lavt pasientvolum gir utfordringer med kvalitet og opprettholdelse av robuste fagmiljøer.

Administrerende direktør anbefaler at styret slutter seg til de føringene for helseforetakenes arbeid med utviklingsplaner som er angitt i vedlagte dokument "Strategier, planer og regionale føringer".

Trykte vedlegg:

- Utviklingsplaner for helseforetakene. Strategier, planer og regionale føringer

Utrykte vedlegg:

- Veileder for arbeidet med utviklingsplaner (vedtatt av styret i sak 056-2016)
- Prosjektrapport - delprosjekt Psykisk helse
- Prosjektrapport - delprosjekt Tverrfaglig spesialisert rusbehandling
- Prosjektrapport - delprosjekt Rehabilitering
- Prosjektrapport - delprosjekt Habilitering av barn, ungdom og voksne i spesialisthelsetjenesten
- Rapport - Akutt og subakutt behandling av hjerneslag i Helse Sør-Øst, 2016. Sykehus i nettverk
- Kreftkirurgi i Helse Sør-Øst i 2015. Evaluering fra regionalt fagråd for kreft